

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 16. Qui sint pauperes spiritu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

Dei factus homo divitias habere noluit, ut à nobis contemnendas esse ostenderet. Ideò filii hujus seculi, qui spernere eas nolunt, Christum spernunt: filii autem Dei illic opes reponunt; *ubi neque erugo; neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur.* In hoc mundo fatis est dives, qui pane non indiget.

§. X V.

De usu divitiarum.

Quis sit proprius & legitimus divitiarum usus, p.uci considerant: subsidia enim sunt humanæ vitæ, quas vir probus sine alicujus injuria congregat, sine affectu pollidet, sine anxietate conservat, sine molestia erogat, & in usus necessarios honestè expendit. Cujusque autem necessitas ex proprii status conditione æstimanda est. Cum enim aliqui superiores sint, alii inferiores, quidam nobiles, alii ignobiles: hinc sanè fit, ut in gradu sublimiori constitutis plures opes sint necessariæ, ut honorificent ministerium suum: aliis verò pauciores sufficiant. Omnes autem bonorum suorum administratores sunt, quibus intra metam Christianæ modestiæ tanquam fideles dispensatores pro se uti, & quæ supersunt egentibus largiri debent. Rerum nostrarum verus Dominus est Deus, nos economi sumus, quâ consideratione etiam in affluentia divitiarum voluntariam paupertatem exemplo Sanctorum observare valeamus, illud præstantes, quod scriptum est, *Divitiæ si affluant, nolite cor apponere (Psal. 61: 11.)* Natura aurum abdidit in visceribus montium, & in profundis, atque inaccessis fodinis: & ideò avari qui aurum quaerunt, & diligunt, nusquam ad cælum oculos elevant, sed ad terram proni sunt, in qua latet aurum, nec unquam ab illa emergunt. Sapiens verò rerum omnium interitum brevi futurum mente, & spiritu præveniens, à rebus infimis avulsam cor cœlestibus applicat, ubi veræ sunt, & in æternum duraturæ divitiæ; illic honorari desiderans, ubi nemo indigus honoratur: ibi regnare optans, ubi adepto regno nihil timetur. Omnia, quæ in terris possidet, immolat Deo, paratus his carere, si Deus voluerit. Porro cor nostrum alienum esse à divitiis facilè his indicium cognoscemus: si firmiter credamus eas onus esse, earumque pondus sentiamus: si fastidio nobis sint, atque illis carere sine dolore possimus: si de illarum possessione non gloriemur; si per-

suasum nobis sit, pretiosam suppellectilem, magnificas aedes, & reliqua ejusdem generis, propter quæ opes comparantur, nihil aliud esse quam trophæa humanæ vanitatis, & salutis impedimenta. Nihil turbare nos poterit, si liberi fuerimus ab omni opum affectu. Securus est, qui nihil potest amittere. Quemadmodum præstabilius est in angusto cubili bene valere, quàm in amplo thalamo ægrotare: sic præstat in paupertate tranquillè vivere, quàm in multis opibus mœstum esse. Animus suâ forte contentus beatus est.

§. X V I.

Qui sint pauperes spiritu.

Regni cœlestis possessionem in paupertate spiritus constituit Christus cum dixit, *Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum cœlorum (Matth. 5: 3.)* Verè autem pauper spiritu ille est, qui nec divitias desiderat, nec in his pacem habet: in cuius possessionibus & desideris nihil est quod demi possit; qui multo majori anxietate metuit, ne dives fiat, quàm filii hujus seculi ne incidant in paupertatem: qui super omnia creata in sublime elatus è superiori parte spiritus sui sic loqui potest. Dives sum ego Dei gratiâ, & abundo, quia jam habeo quod concupisco, & hoc ipsum quod habeo sine adhæsione possideo, atque illo carere possum sine dolore, & detrimento. Veritas incommutabilis in me manens ineffabiles divitias suas ostendit mihi, quarum possessione beatus sum. In ea veritate omnia continentur, & ultra ipsam nihil requiro. Ibi clarissimè perspicio, quod ex me nihil habeo, nihil sum, nihil possum. Ibi clamat Veritas voce terribili, ut omnia inferiora quæ per se vera, & per se bona non sunt, & quæ non sunt unum cum ipsa, nullo modo audeant ad me accedere, aut animæ facultatibus aliquam sui speciem ingerere. Ibi video & cognosco omnia nihil esse, nihilque mihi contingere posse, nisi ipsa sempiterna veritas permittat, ipsa nimirum æterni Patris æternâ providentiâ, quæ me nudum in huac mundum de utero matris eduxit, & nudum inde extrahet in sinu terræ sepeliendum tempore præfinito. Hæc ex sublimi scientiâ Sanctorum è throno Altissimi infusa verè & ex animo effantur veri pauperes spiritu, & ideò ipsorum regnum cœlorum esse Christus asseruit, quia nihil in eis, quod terram sapiat, reperitur. Atque uti-

utim.

ham hanc veritatem omnes Christiani bene perciperent, nam perituras Mundi divitias nemo quæreret, nemo diligeret: sed sicut pauci sunt electi, ita pauperes spiritu pauci sunt. Dicit Scriptura beatum illum esse, qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia, & thesauris: & quia paucorum hæc virtus est, subdit, *Quis est hic & laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita sua* (Eccl. 31: 8.) Verè siquidem mirabile est hominem reperire, qui nihil eorum concupiscat, quæ mundus admiratur, cui paupertas divitiarum sint, qui vitæ humanæ subsidiis eam moderatione utatur, quam Lex æterna præscribit, atque omnia exteriora ita possideat, ac si sua non essent. Ideò pauci omnino sunt, qui ad hanc perfectionem perveniant, quia vitam ejusque commoda, quæ divitiis parantur, pauci sunt qui negligant, pauci qui Christo credant præcipiente, ut primò quæramus regnum cælorum, nam cætera adjiciuntur nobis (Matth. 6.) Idem seriò admonuit nos, ne de cibo & potu, aut de vestimento solliciti simus, Pater enim cælestis scit, quia his omnibus indigemus. Cur igitur Deo non credimus? cur de Patris providentia diffidimus? obstant nimirum, ne credamus vincula cupiditatis, quibus irretiti aures claudimus veritati, atque humi defixi oculos in cælum tollere non valeamus. Angustus admodum trames est, per quem veritas ducit hominem in cælum. Hunc tenere non potest, nisi qui fuerit expeditus, & nudus. Locupletes autem ingentibus sarcinis onerati per viam mortis incedunt, quæ latissima est. Quid ergò prodest cunctis sæculi opibus assuere, si divitiis caremus, quæ permanent in æternum? Exules sumus, & peregrini, qui ad patriam pergimus, iter autem agenti per loca angusta, & difficilia minuenda sunt, non augenda impedimenta.

§. XVII.

Quæ, & qualis sit obligatio faciendi eleemosynam.

Divitiarum, quæ ad vitam corporalem, & ad decentiam statûs necessariarum non sunt, sine periculo æternæ salutis retineri vix possunt, & in vanos ac profanos usus expendi, illarum præsertim, quæ ex redditibus ecclesiasticis congestæ sunt, sed pauperibus subveniendis, vel ad honorem Dei erogandæ sunt. Laus omnis & bonitas pecuniarum

in usu consistit, vitiosæ & inutiles sunt, cum in arca servantur, cum nihil ex illis cælestibus thesauris infertur; cum soli possidenti serviunt; cum nec pauper auxilium, nec peregrinus solatium, nec alii egentes ex illis subsidium percipiunt. Opes, possessiones, thesauri, & alia ejusdem generis bona ab hominibus vocantur, non quòd aliquem bonum faciant, sed quia ex his bonum operari possumus; piis enim largitionibus augetur justitia, sicut scriptum est, *Dispensi, dedi pauperibus, justitia ejus manet in seculum seculi* (Ps. 111: 9.) Salomon quoque ait, *Redemptio animæ viri divitiarum suarum* (Prov. 13: 8.) Et alio loco, *Ignem ardentem extinguit aqua & eleemosyna resistit peccatis* (Eccl. 3: 33.) Quemadmodum Christianæ fidei, & pietati nihil magis congruit, quam egenorum paupertati succurrere, & propriæ conditionis in aliorum necessitatibus meminisse: ita nihil crudelius, & magis noxium, quàm necessaria non solum egentibus, sed proprio etiam corpore subtrahere, ut congregentur opes, & hæredibus serventur, qui illas brevi tempore dissipabunt. Sed multo major, & numquam satis deploranda calamitas est animam suam perdere, ut alii ditescant. Quomodo verò & quando lethalem culpam incurrant, qui superflua non erogant, hic non disputo; nam hoc speciatim determinare non est humanæ scientiæ, sed Christianæ prudentiæ, quæ docet unctiōne magistræ, quid & quantum quisque debeat sibi adimere, ut indigentis vel gravi vel extremæ necessitati subveniat. Rursum quæ sit gravis, aut extrema necessitas, hic non exquiro; sed audio Dominum sine distinctione præcipientem, *Quod superest date eleemosynam.* (Luc. 11: 41.) Audio Joannem Baptistam, qui prædicans penitentiam, & requisitus à turbis, quid illis faciendum esset, respondit: *Qui habet duas tunicas det non habenti, & qui habet escas, similiter faciat* (Luc. 3: 10.) Audio prophetam psallentem, *Beatus qui intelligit super egenum, & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus* (Ps. 40.) Audio Esaiam qui ait, *Frangere esurienti panem tuum, & egenos vagosque induc in domum tuam; cum videris nudum, operi eum, & carnem tuam ne despexeris* (Esa. 58: 7.) Audio sanctissimum senem Tobiam his verbis filium instruentem: *Ex substantia tua fac eleemosynam, & noli avertere faciem tuam ab ullo paupere: ita enim fiet, ut nec à te avertatur facies Domini. Quomodo potueris, ita esto misericors. Similium tibi fuerit, abundanter tribue;*